

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA**ŠOLSKO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2012/2013****Vladimir Bartol: Alamut**

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

ŠIFRA TEKMOVALCA (napiše jo prvi ocenjevalec): _____

Ime in priimek prvega ocenjevalca: _____

Ime in priimek drugega ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriterij	1. ocenjevalec	2. ocenjevalec	Končna ocena
A Razumevanje – do 20 t			
Razmišljanje o individualnosti – do 8 t			
Navezovanje na citat in ključni besedi – do 3 t			
Ponazoritev s primeri iz romana – do 9 t			
SKUPAJ A			

B Uporaba književnega znanja – do 10 t			
Poznavanje ravnanja in usode ženskih oseb v romanu – do 6 t			
Poznavanje romana na splošno – do 4 t			
SKUPAJ B			

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t			
Presoja vpliva na spremembo mišljenja – do 2 t			
Utemeljitev presoje – do 4 t			
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 4 t			
SKUPAJ C			

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t			
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t			
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t			
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t			
SKUPAJ Č			

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik šolske komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

A Razumevanje – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- predstavi svoje razmišljanje o individualnosti v romanu – **do 8 t:**

Individualnost v romanu (lahko) predstavi z različnih zornih kotov, vsebuje npr. lastno razumevanje/razlago pojma (kaj je individualnost na splošno), parafraziranje citata (npr. kako lahko napačne predstave onemogočajo človekovo individualnost), povezovanje citata z naslovom spisa, ki je hkrati ideja romana: *Nič ni resnično, vse je dovoljeno*, pojasnitev besede *manipulacija* in njene povezave s citatom oz. romanom v celoti, opis možnosti/nezmožnosti svobodnega mišljenja v romanu ipd.

Za jasno, smiselno, poglobljeno in prepričljivo razmišljanje o individualnosti prejme do 8 točk, za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- se navezuje na citat in ključni besedi – **do 3 t:**

V razmišljanju o individualnosti se smiselno navezuje na citat (in naslov) ter obe ključni besedi. Za vsako prejme po 1 točko, to je največ 3 točke. Če navezovanja ni, ne dobi točk.

- svoje razmišljanje ponazori s primeri iz romana – **do 9 t:**

Primeri iz književnega besedila smiselno ponazorijo predhodno razmišljanje o individualnosti. Če npr. individualizem dokazuje skozi idejo romana, lahko kot primer navede Hasanov lik (njegov razum, silna notranja moč, izredna naravna inteligenca, znanje, želja po maščevanju zaradi krivice iz preteklosti, silna želja po oblasti, manipulacija z ljudmi, s pomočjo katerih utrjuje svojo moč ...) ali Ibn Tahirjevo spremembo v razmišljanju (bister mladenič, ki je prišel na Alamut, da bi maščeval smrt svojega deda, vedoželjen raziskovalec vsega neznanega, žrtev strašne prevare, prebujenje iz slepe vere in spoznanje alamutske manipulacije, nova pot filozofa Avanija ...); če predstavi manipulacijo s človekom kot najnižjo stopnjo individualnosti, opiše npr. usodo in življenje vojakov/fedaijev (vključno z že omenjenim Ibn Tahirjem); če predstavi individualnost kot svobodo mišljenja, lahko opiše življenjsko usodo Mirjam (hči bogatega trgovca, prodana za ženo Židu Mojsiju, željna ljubezni in svobode pobegne s šejkom Mohamedom, kot sužnja prodana na Alamut, Hasanova zaupnica, ponižana ob spoznanju, da je le sredstvo za uresničitev velikega načrta, iskreno vzljubi Ibn Tahirja, ker ne more več prenašati Hasanove manipulacije, naredi samomor ...) ali katero od drugih oseb.

Za vsak jasno in zaokroženo predstavljen primer iz romana prejme do 3 točke, skupaj do 9 točk. Za pomanjkljivejši zapis (npr. če so primeri iz romana samo naštet med razlago) se odšteje ustrezno število točk. Če ne navede nobenega primera iz romana, ne dobi točk.

B Uporaba književnega znanja – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- pozna ravnanje in usodo ženskih oseb v romanu – **do 6 t:**

Iz zapisa lahko razberemo, da pozna ženske osebe v romanu (npr. Mirjam, Apama, hurijske), njihovo ravnanje in življenjsko usodo.

Za jasen in zaokrožen zapis prejme do 6 točk (vse točke lahko dobi tudi, če poglobljeno predstavi samo eno ali dve ženski osebi, druge pa le omeni). Za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

- pozna roman na splošno – **do 4 t:**

Iz spisa v celoti je razvidno, da na splošno dobro pozna vsebino romana, temeljne literarne pojme, oznake romana in (neobvezno) bistvene podatke o avtorju.

Za poznavanje romana prejme do 4 točke; če se v spisu pojavijo napake zaradi nepoznavanja omenjenih elementov, se odšteje ustrezno število točk.

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- presodi vpliv ženskih oseb na spremembo mišljenja – **do 2 t:**

Presoja vpliva oseb na spremembo mišljenja o vodenju današnjega sveta je izražena jasno, smiselno in prepričljivo (npr. *Čeprav sem vedel, da za vsakim uspešnim voditeljem stoji uspešna ženska, sem iz usode Apame in Mirjam lahko razbral, da sta bili predvsem žrtvi svojega gospodarja.*); vrednotimo tudi presojo minimalnega ali nikakršnega vpliva (npr. *Iz romana nisem izvedela nič novega o spreminjanju sveta, saj smo bili in smo ljudje še vedno žrtve sistema.*).

Za jasno in smiselno presojo, ki vsebuje osebno stališče, prejme do 2 točki; za pomanjkljivejši zapis prejme 1 točko.

- utemelji presojo – **do 4 t:**

Svoje mnenje o vplivu oseb na spremembo mišljenja ustrezno utemelji s primerom (ali primeri) iz romana (npr. *Mirjam kljub svoji inteligentnosti in izkušenosti ostane povsem brez moči, ko spozna, da je Hasan odločen, neomajen, »okrutna zver«, ki za uresničitev svojih idej ne pozna izjem in ne izbira sredstev*).

Kot pravilno štejemo tudi utemeljitev mnenja s primerom (ali primeri) iz življenja (npr. vpliv sodobnih žensk na družbeno dogajanje), iz zgodovine (npr. pomembne zgodovinske osebnosti, kot sta bili Elizabeta II. in Marija Terezija), drugega književnega besedila, filma ipd., pri čemer vrednotimo navezavo na predhodno izraženo mnenje.

Za jasno, smiselno in prepričljivo utemeljitev prejme do 4 točke; za skromneje izraženo utemeljitev, pri kateri so primeri npr. samo naštet, dobi po 1 točko.

- piše izvirno in ustvarjalno – **do 4 t**

Svojo izvirnost in ustvarjalnost dokaže z zanimivim, s prepričljivim in z izvirnim pristopom do interpretacije problema, ki se razlikuje od večine preostalih spisov, npr. argumentirano zagovarja drugačno tezo od pričakovane.

Za izvirno pisanje prejme do 4 t.

Č Jezikovna pravilnost in zgradba besedila – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka za jezikovno pravilnost in jezikovno ustreznost svojega spisa dobi največ **7 točk**, od tega največ 4 za jezikovno pravilnost in največ 3 za slogovno ustreznost:

- 4 t – za jezikovno brezhibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami
- 3 t – za jezikovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo
- 2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo
- 3 t – za slogovno brezhibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami
- 2 t – za slogovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se ne ponavljajo
- 1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo

Tekmovalec/tekmovalka za ustrezno zgradbo svojega spisa dobi največ **3 točke**:

- 3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, besedilo ustrezne dolžine
- 2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno
- 1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, besedilo je prekratko

Članicam in članom šolskih komisij želimo veliko zadovoljstva pri vrednotenju razlagalnih spisov.